

DE ONTPLOOIING VAN DE
PERSOONLIJKHEID

Orde Der Verdraagzamen

's-Gravenhage

VERENIGING
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"

Kon. Goedgekeurd d.d. 22 februari 1958, nr. 58

GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV", DEN HAAG

UITSL. VOOR VERSLAGEN EN ABONN. DOVENETELWEG 57a. DEN HAAG TEL. 68.45.41.

Secretariaat: Graaf Willem de Rijkelaan 15 Leidschendam Tel: 0176. - 5154

DE ONTPLOOIING VAN DE PERSOONLIJKHEID.

De menselijke persoonlijkheid kan worden opgebouwd uit een aantal factoren, waarvan een gedeelte stoffelijk is. De stoffelijke factoren kunnen medebepaald worden door kosmische tendensen. Dat wil dus zeggen dat de aanleg, die een mens heeft en ook zijn karakter niet alleen door erfelijke, maar ook door kosmische condities worden bepaald. Je zou daaruit dan enkele punten kunnen aanhalen, die voor de ontwikkeling van de persoonlijkheid van belang zijn.

In de eerste plaats: U heeft een bepaald karakter, een gedragspatroon, waaraan u zich niet kunt ontworstelen. U kunt echter wel dat gedragspatroon gebruiken om daarmee ten aanzien van uw wereld en voor uw eigen gevoel de beste resultaten te verkrijgen. Tracht te begrijpen wat uw reactie op de wereld is en probeer deze reactie zoveel mogelijk te beheersen.

In de tweede plaats: U wordt tijdens de groei van de vrucht door kosmische invloeden sterk beïnvloed. Daardoor worden zekere mogelijkheden versterkt, andere worden in u verzwakt. Dit houdt in dat voor de ontwikkeling van uw persoonlijkheid het zeer belangrijk is dat u in overeenstemming met dat kosmische patroon - dat ook stoffelijk deel van u uitmaakt - tracht te leven en te werken.

Hiervoor kunnen we natuurlijk heel veel verschillende voorschriften geven, maar de meest eenvoudige is misschien wel deze:

Als u een goede geboortehoroscoop heeft, staan daarin preferenties aangegeven voor bepaalde beroepen. Zoek dan niet dat specifieke beroep uit, maar vraag u af wat de kenmerkende eigenschap daarvan is. Bijvoorbeeld: U kunt misschien geen advocaat worden, maar u kunt zich dan wel bezighouden met b.v. het representeren van anderen in een werkgemeenschap e.d. U kunt misschien geen danser of danseres worden, maar u heeft wel gevoel voor beweging en ritmiek; probeer dit zoveel mogelijk te gebruiken. Ga veel dansen, maar tracht ook sporten te vinden waarin beweging belangrijk is. Zoek een beroep uit, waarin ritmiek van belang kan zijn. Op deze wijze geeft u zich een stoffelijke achtergrond met een minimum aan conflict. Want ofschoon de werkelijke bevordering van de eigen persoonlijkheid de geestelijke achtergrond betreft, toch moeten wij uitgaan van het standpunt dat wij stoffelijk allereerst zoveel mogelijk een harmonische wijze van denken en leven tot stand moeten brengen. Dit kunnen wij het best doen door rekening te houden met ons karakter en met de aanleg, de eigenschappen en tendensen, die ook op meer kosmische wijze in ons zijn gegrift.

Als wij in de stof leven, hebben wij behoefte aan energie. Die energie zal niet voor een ieder gelijk zijn. Niet iedereen heeft een gelijk energieverbruik. Niet iedereen zal ook op dezelfde manier kunnen leven en daarbij zijn levensenergie op peil houden. Daarom geldt ook hier:

Indien het om deze energie gaat, heeft u nodig: bepaalde perioden van innerlijke rust. U kunt daarvoor kiezen: gebed, meditatie, bepaalde vormen van studie mits wat abstracter van aard, dat staat u volkomen vrij. U heeft dus perioden van bezinning nodig. In overeenstemming met hetgeen u reeds omtrent karakter en aanleg heeft geconstateerd, moet u dus zorgen voor regelmatige perioden van innerlijke bezinning. Hierdoor voorkomt u innerlijke strijdigheden en bevordert u gelijktijdig een evenwichtigheid, die voor de eigen energie en voor de levensenergie van groot belang is.

Hebben wij ook daarmee rekening gehouden, dan is er nog één punt, waarop wij moeten letten; dat is namelijk de voeding. U zult zich afvragen, of voeding ook al voor persoonlijkheidsontplooiing van belang is. Laat mij u dit zeggen:

Als u in een bepaald klimaat leeft, dan heeft u lichaam een bepaalde behoefte aan voeding. Komt u daaraan niet tegemoet, dan zult u lichamelijk moeilijkheden ondervinden, die voeren tot allerlei strijdigheden in en rond u; moeilijkheden met uw milieu en als resultaat gebrek aan mogelijkheden om u te ontplooien. Realiseer u verder dat de wijze van voeding - ook in een bepaalde groep zoals b.v. in Nederland - aangepast dient te zijn. Om u een voorbeeld te geven:

Er zijn verschillende soorten broodvoeding en meelstrijzen in de handel verkrijgbaar. Indien u daarbij gebruik maakt van z.g. "vetarme" soorten, dan is uw behoefte aan vitamine C aanmerkelijk minder. Uw behoefte aan vitamine B blijft ongeveer gelijk, terwijl u ook aan bepaalde sporen over het algemeen reeds voldoende binnen krijgt, zeker indien u een redelijk plantaardige aanvulling geeft. Gebruikt u teveel vlees, vooral veel te vet vlees, dan blijkt dat zowel uw behoefte aan zuurstof en aan vitaminen toeneemt. Indien u daaraan niet tegemoet komt, krijgt u perioden van neerslachtigheid, van oververmoeidheid en al wat dies meer zij. Niet bevorderlijk dus voor een bewust streven, voor een bewust opbouwen van een persoonlijkheid, die langzaam maar zeker de grenzen kan gaan overschrijden, die liggen tussen het eenvoudig menselijk logische en redelijke en het persoonlijk mogelijke.

Ik wil hier graag verder ingaan op de geestelijke mogelijkheden en behoeften, omdat de ontplooiing van de gehele persoonlijkheid - zeker in de stof - mijns inziens gebaat zal zijn met een zo bewust mogelijk leven in de geest.

Elke mens kent bepaalde gevoeligheden. Soms zijn deze van telepathische aard. Soms zijn ze van vooruitziende of voorspellende aard. Soms gaat het om constatering op afstand. Deze zijn voor de mens normaal en in zijn bestaan a.h.w. geïntegreerd. Geef aandacht aan uw sensitiviteiten en voorgevoelens. Hierdoor kunt u ertoe komen om een juister beeld van uw wereld te krijgen. U hoeft immers niet alles te begrijpen zolang u daardoor maar tot een juister en prettiger gedrag kunt komen. U zult dan heel snel ontdekken, dat dit bovendien bijdraagt tot een beter begrip voor uw medemensen en - dit lijkt mij voor de ontplooiing van de persoonlijkheid wel zeer belangrijk - tot een mogelijkheid om ook bepaalde geestelijke capaciteiten en krachten in uw wezen sterker te ontwikkelen.

Dan beschikt de mens over verschillende voertuigen, waarover naar ik heb vernomen in de afgelopen periode reeds betrekkelijk veel is ge-

zegd. Ik zal daarom volstaan met te zeggen:

Als wij een evenwichtig en sterk levenslichaam hebben, beschikken wij over een sterke band tussen het lichaam en elk geestelijk voertuig dat actief kan zijn. Het is dus belangrijk er zorg voor te dragen dat het levenslichaam voldoende energie bevat. Indien het deze niet langs de normale weg kan verkrijgen (dat is denkbaar), dan kunnen wij door instelling (gedachtenconcentratie en contemplatie) een aanvulling van deze energie verwerven.

Is het levenslichaam sterk genoeg, dan bestaat ook de mogelijkheid tot astrale projectie. Voor de meeste mensen is dit een kwestie, die tot de z.g. occulte mogelijkheden behoort waarvan anderen misschien gebruikmaken. Maar u zult allen - bewust of onbewust, geheel of ten dele - uw astraal projecteren. In deze projectie wordt u geconfronteerd met uw eigen wereld, maar gezien vanuit een ander gezichtspunt. U wordt daarnaast geconfronteerd met de vorm-verkregen-hebbende angsten, begeerten, noden, gevoelens van uw medemensen plus van een aantal krachten uit andere sferen. Het is belangrijk, dat wij deze astrale indrukken in het bewustzijn kunnen verwerken. De persoonlijkheid bestaat immers niet alleen in het stoffelijk voertuig, het stoffelijk "ik". Het wordt wel degelijk beïnvloed door astrale en andere invloeden; zelfs door invloeden van zeer hoog-geestelijke aard. Hoe meer wij beseffen dat wij beïnvloed worden, des te gemakkelijker het ons wordt een verschil te maken tussen dat wat wij werkelijk zijn en dat wat ons wordt opgelegd. Dit kan van werkelijk overwegend belang zijn bij een bewustwording.

Als u niet weet welke delen van uw gedrag u a.h.w. van buitenaf worden opgelegd en u ook niet in staat bent om na te gaan welke belevingen vanuit uzelf tot stand komen en welke u als onvermijdelijk van buitenaf worden opgedrongen, dan zult u uw houding niet goed bepalen. De houding van het "ik" moet berusten op datgene waarin dit "ik" zelf zeggenschap heeft.

Ik mag hier een korte noot aan toevoegen.

Als u om welke reden dan ook door anderen tot iets wordt genoopt of gedwongen of door omstandigheden genoopt of gedwongen bent iets te verrichten, dan kan dit nooit en te nimmer een uitdrukking van uzelf zijn. Uw reactie daarin kan nooit het werkelijke "ik" weergeven. Wie zijn overwegingen (berouw, vreugde, zelfverheffing, zelfvernedering) baseert op dergelijke situaties, krijgt niet slechts een vals beeld van zichzelf, maar hij legt zichzelf een gevoelsleven op en vaak ook denkpatronen, die hem beletten zichzelf te zijn en zichzelf verder te ontdekken.

Gaan wij nu naar de geestelijke voertuigen.

Wanneer men uittreedt naar b.v. een Zomerlandsfeer of uittreedt in de kosmos (wat eveneens met geestelijke voertuigen onder omstandigheden mogelijk is), dan kan men daar contact met anderen maken. Dat deze contacten niet helemaal stoffelijk en redelijk vertaald kunnen worden is duidelijk. Maar wij houden er altijd wel iets van over.

Als het "ik" (ook het stoffelijk "ik") wordt geconfronteerd met een beleving van een geestelijk voertuig van voldoende intensiteit, dan ontstaat er een symbool of een symbooldroom. Als deze symbooldroom zich nadrukkelijk aandient en zich voortdurend herhaalt, dan zullen wij dit symbool kunnen gebruiken als een sleutel. Door nl. een symbool te herhalen kunnen wij voor ons (ook wat het geestelijk voertuig betreft) een toestand van harmonie met de origine van het beeld creëren. Hierdoor kunnen wij gericht bepaalde sferen en bepaalde persoonlijkheden in de sferen bezoeken. Wij kunnen op dezelfde wijze bewuster contact opnemen met hogere bestaansvormen zoals deze in de kosmos leven. Het zal u duidelijk zijn, dat dus voor een persoonlijkheidsontplooiing dit proces ook zeer belangrijk is.

Indien u zich afvraagt op welk ogenblik een symbool, dat zich aan u opdringt, werkelijk getuigt van een geestelijke beleving, dan kunnen wij daarvoor de volgende maatstaven aanleggen.

1e. Het symbool is niet vaag, maar scherp omlijnd. U kunt het onmiddellijk natekenen en kleuren, bij wijze van spreken.

2e. Het symbool toont zich niet slechts eenmaal, het herhaalt zich meermalen, vaak met zeer korte tussenpozen.

Dit symbool geeft dan aan een geestelijke belevingsmogelijkheid. En al weet men stoffelijk niet te omschrijven welke deze zal zijn, zo kan men door deze sleutel (dit symbool) te gebruiken als vanzelf weer dit contact tot stand brengen. Er ontstaat een beheersbaarheid, ook van contacten, die redelijk niet geheel begrepen kunnen worden. Dit is voor de ontplooiing van het "ik" zeer belangrijk, omdat wij nu - en wel door eigen keuze - een groot aantal invloeden aan ons vermogen kunnen toevoegen. Wij kunnen ons verbinden met krachten. Wij kunnen in ons - zij het onbewust - kennis en ook besef opdoen. Wij kunnen tevens onze mogelijkheden vergroten en wij kunnen de energieën, zowel die welke in het levenslichaam aanwezig zijn als die welke door het astraal worden uitgedrukt, aanmerkelijk opvoeren. Onze bewegingsvrijheid wordt groter.

Bij hogere geestelijke belevingen ontstaat er voor de mens heel vaak een wonderlijk spel. Hij kan namelijk niet meer weten wat hij beleeft. De hersenen van een mens kunnen dit niet vastleggen; er zijn geen mogelijkheden tot referentie. Maar wat hij wel kan doen dat is het geheel omzetten. Wij krijgen dan te maken met de droom of de dagdroom, die meestal in symbolische scènes waarin personen voorkomen weergeeft wat essentieel geestelijk wordt beleefd. Hiervan kunt u dan ook weer gebruikmaken.

Dergelijke dromen zullen over het algemeen meermalen voorkomen, ook als dagdroom, fantasie-voorstellingen. Ze staan dus nimmer alleen, ze zijn niet eenmalig. Zij bevatten een aantal scènes, waarin één bepaalde bindende factor altijd gelijk blijft. U kunt dromen over 25 verschillende voertuigen, in alle gevallen is één van de essentiële delen van uw droom b.v.: ze zijn niet te remmen; of: zij bewegen zich in de richting van..... water, een ravijn, een mooi landschap. Indien u dit heeft geconstateerd, dan weet u dat het hogere geestelijke voertuig invloeden ondergaat, die vanuit stoffelijk standpunt bezien wijzen op het zich bewegen in de richting van b.v. water (verandering), een mooi landschap (een nieuwe persoonlijkheidsontplooiing, een bewustwording, een openbaring of inwijding), een ravijn (de onaanvaardbaarheid van hetgeen nu in het leven bestaat, wordt zo sterk dat wij tot verandering moeten komen). U kunt deze dingen voor uzelf gemakkelijk uitzoeken, als u zich maar realiseert wat er gebeurt, wanneer die droom waarheid wordt. Blijkt, dat in een aantal dromen de beweging het belangrijke is maar dat het doel verschilt, dan geeft u hiermede aan: ik ben in de ontwikkeling van mijn persoonlijkheid nog niet zo ver gekomen dat ik een bewust doel kies. U moet dan eerst proberen u een doel te stellen; en dat doel zult u enige tijd nastreven. Er ontstaat dan vanzelf ook in de droombeelden een wijziging. Deze verandering maakt u duidelijk, of u juist of niet juist heeft gekozen volgens uw innerlijk gevoel.

Ik besef, dat daarover voor velen van u nog veel meer gezegd zou moeten worden, maar u krijgt na de pauze gelegenheid daaromtrent opmerkingen te maken en vragen te stellen. Ik zou nu naar het volgende punt willen overgaan.

Als onze persoonlijkheid zich ontwikkelt, dan kan dit nimmer alleen geschieden aan de hand van uiterlijke waarneming. Wij kunnen uiterlijk alleen meer verwerken, indien wij innerlijk een grotere capaciteit krijgen. Dit is al heel eenvoudig duidelijk te maken.

Een mens, die veel heeft geleerd over de verschillende typen van b.v. auto's of vliegtuigen, zal met één oogopslag weten welk voertuig daar gaat. Hij zal ook weten wat hij daarvan waarschijnlijk ook mag verwachten. Als hij dit niet heeft geleerd, zijn ze voor hem allemaal gelijkvormig en is er dus alleen maar een eenheid van verkeersdrukte.

Een mens, die innerlijk bewuster wordt, zal in de eerste plaats tussen zijn angsten en begeerten een weg moeten vinden. Het is duidelijk dat iemand, die zelf nog niet begrijpt wat hij in zich en vooral t.a.v. zichzelf vreest, wat hij in zich en voor zichzelf als hoogste begeert, niet veel verder zal komen. Men moet eerst deze afbakening kennen, want de angst zowel als de begeerte geven uitdrukking aan dat wat men voelt te zijn.

Daarnaast hebben wij in ons al het gevoel van het hogere. Dit hogere kan buiten ons geprojecteerd zijn in een mens. Men kan een heilige vereren. (Lenin is ook een heilige, maar dan van een andere soort!) Men kan zich beroepen op God, op de geest, op paalde heilige boeken, misschien op enkele stoffelijke of geestelijke leraren. Dat is niet zo belangrijk. Maar als wij dat doen, dan is hier sprake van het buiten ons zoeken van iets wat wij in ons dragen. Datgene wat ik buiten mij met grote nadruk zoek, waaraan ik mij tracht te onderwerpen, bezit ik in mijzelf. In mij is het analyseerbaar, is het waar; buiten mij kan het illusie zijn. Zoek dus dit in uzelf te vinden.

Als u in het bijzonder gelooft in b.v. de geest of in een wijze, dan moet u zich niet afvragen, of die manifestaties zo belangrijk zijn. U moet zich afvragen waarom die geest voor u zo belangrijk is. Wat verwacht u van die geest? Wat zoekt u bij die geest? Wat is uw vrees, wat is uw verlangen, uw wens daarbij? Dan eerst leert u uzelf kennen. Hoe meer je jezelf leert kennen, hoe juister je ook kunt vertalen wat van buitenaf op je toekomt.

Het is duidelijk dat een mens, die de meer stoffelijke aspecten van zijn wezen althans enigszins heeft leren begrijpen, als vanzelf ook vordert en komt tot erkenningen, die behoren tot geestelijke sferen. Dit zijn geen inwijdingen, maar hij krijgt de mogelijkheid bewuster te reageren. En hierin schuilt wel het meest belangrijke punt. Men kan dus door innerlijk steeds bewuster te worden, door te werken aan de innerlijke weg gelijktijdig juister reageren op de werkelijkheid waarin men leeft en op de invloeden, die van buitenaf komen. Er ontstaat dus een meer bewuste en juistere verhouding tussen het "ik" en de kosmos. Dan zal er gelijktijdig ook een juister begrip bestaan voor de verbondenheden tussen het "ik" en de kosmos. De persoonlijkheid blijft niet meer in zichzelf beperkt als een punt, waarin alle invloeden van wereld en kosmos samentreffen om invloed uit te oefenen. Het wordt een kernpunt in een netwerk van verschillende krachten en mogelijkheden. En via dit netwerk is een waarneming van een grotere wereld mogelijk, een begrip van die grotere wereld en uit de aard der zaak ook een bewust reageren in en vanuit die grotere wereld.

Zo komt de mens tot een ontplooiing van zijn persoonlijkheid waardoor de beperking van het ik-zijn, zoals de doorsnee-mens dit kent, begint weg te vallen. Er treedt een meer pluraal ik voor in de plaats, een "ik" in meervoud, in vele uitdrukkingen en termen. Dit "ik" kan dus meer beleven, meer verwerken, beter reageren, maar het bezit ook meer krachten. Dit laatste kan voor de mens van groot belang zijn.

Een levenslichaam heeft over het algemeen een gelimiteerde hoeveelheid kracht. Die kan worden in stand gehouden, maar we kunnen er niet meer aan toevoegen; we kunnen er hoogstens uit verliezen. Als wij echter te maken hebben met een plurale persoonlijkheid (het openbloeien van de

persoonlijkheid tot contact met de kosmos), dan zullen alle krachten van deze aard in het totaal van de erkende persoonlijkheid voortdurend een balans vormen met het levenslichaam, dat optimaal geladen blijft. Dit betekent, dat u lichamelijk een grotere energie en weerstandsvermogen heeft; dat uw reactievermogen aanmerkelijk sneller wordt, ook lichamelijk. Het betekent daarnaast, dat uw mogelijkheid om ervaring op te doen en om krachten van geestelijke, van astrale aard, fluïde etc. te produceren groter wordt. U kunt in uw wereld dus ook op verscheidene niveau's reageren en u beschikt ook over de energie om dit afdoend te doen.

Ook dit lijkt mij voor de ontplooiing van de persoonlijkheid van groot belang. Want zolang je als eenling temidden van veelheid geïsoleerd blijft zonder besef van samenhangen, moet je je wel erg hulpeloos voelen. Maar een persoonlijkheid, die zichzelf ontplooit, moet juist die hulpeloosheid verliezen. Zij moet groeien naar een bewust en zelfstandig deelnemen aan de totaliteit, het zelf functioneel optreden binnen het totaal van de schepping. Dit kan alleen, indien je beseft waar de verbindingen zijn. Dit kan zelfs stoffelijk in het "ik" tot uiting komen, indien wij onze krachten aan het geheel schenken en gelijktijdig de krachten uit het geheel in ons ontvangen; een voortdurende uitwisseling.

De ontplooiing van de persoonlijkheid betreft dan ten laatste - en dat lijkt mij ook een belangrijk punt - het onbekende, door ons als God gepersonifieerd.

Het onbekende, want God is een toestand. Het is niet een wezen zoals wij ons dit zouden kunnen denken of omschrijven. Het is een toestand waaraan wij kennelijk deelhebben. Wij kunnen namelijk in ons flarden van dit geheel steeds terugvinden. Wij moeten leren die flarden te ontdoen van vorm en bepaling. Op het ogenblik, dat wij zeggen dat onze God eigenschappen heeft, beperken wij onze God. Wij moeten onze God zien als een energie, die in ons vloeit en die in ons zin krijgt door ons wezen. Hierdoor zullen wij onze hogere geestelijke voertuigen voortdurend in contact moeten brengen met het onbekende. Wij moeten ze niet erdoor laten voortstuwten, maar wij moeten ons erdoor laten wekken tot besef.

Dit laatste zal voor velen een wat moeilijker punt vormen, vrees ik, omdat men heeft geleerd dat men God moet aanvaarden. Maar God aanvaarden betekent niet dat God over u komt, zorgt voor u of de greep zegene, zoals men bij u zegt. Het betekent, dat wij de kracht die God is niet kunnen bepalen; dat wij de wijze, waarop die kracht in ons werkt, niet kunnen bepalen. Wij kunnen echter leren haar te begrijpen en te hanteren. God in ons ontdekt, vormt in ons een bron van weten (beseffen), een vergroting van de mogelijkheid tot contact met de wereld en de kosmos waarin wij bestaan, een juistere definitie van ons wezen en onze mogelijkheden en daarmee ook een veel bewuster en concreter vastleggen van de verbindingen, die tussen ons "ik" en het overige deel van de schepping bestaan.

Dit laatste punt lijkt misschien wat hoog gegrepen. Maar heel vaak zien wij dat mensen door een gelovig innerlijk contact met die God, Die zij niet beperken door Hem bepaalde kwaliteiten, wetten en eigenschappen toe te kennen in staat zijn instinctief te weten, te beseffen en te reageren, zelfs in de materie. Als dat in de materie al mogelijk is, zal het ook in alle sferen mogelijk zijn. Dan zullen dus alle geestelijke voertuigen en alle daartoe behorende krachten eveneens juistere reageren en kunnen beschikken over een kennis waarvan geen bepaalde bron wordt vermeld en die misschien nog het best kan worden aangeduid als een spontaan begrijpen van een deel van de werkelijkheid.

De ontplooiing van het "ik" is een groeien naar de werkelijkheid.

Het is niet het tot uiting brengen van persoonlijke macht op één vlak. Een mens, die macht heeft over medemensen en niet in de eerste plaats macht bezit over zichzelf, is slechts slaaf van hetgeen hij zoekt. Maar een mens, die macht heeft over zichzelf, kan die macht gebruiken tegenover anderen, indien dit noodzakelijk en onvermijdelijk is. Hij zal de macht niet zoeken voor zichzelf, doch slechts om waar te maken wat hij is.

Ik heb hiermede een korte samenvatting gegeven en misschien in een betrekkelijk hoog tempo van al datgene wat tot een werkelijke persoonlijkheidsontplooiing behoort. Wij zouden ons kunnen afvragen, of het ook nog mogelijk is om stoffelijk daarvoor iets te doen. Hier heb ik nog enkele opmerkingen, die deze vragen misschien zullen voorkomen.

Iemand, die aan body-building doet, zal alleen daardoor voor zichzelf vaak de mogelijkheid van een geleidelijke en daardoor blijvende ontwikkeling van energie, spierkracht en de mogelijkheid tot spiergebruik verminderen. Er zit een eenzijdigheid in. Wie dus met een bepaald doel - b.v. het uiterlijk zichtbaar zijn van spieren - zijn lichaam "opbouwt", zal daarmee waarschijnlijk de veerkracht van zijn voertuig eerder aantasten dan verbeteren. Hij zal verder zichzelf afhankelijk maken van de middelen, waarmee hij dit uiterlijk heeft verkregen.

Iemand echter, die regelmatig zware arbeid verricht, bouwt ook spieren op. Voor hem zijn ze natuurlijk. Ze worden natuurlijk gebruikt. Zij vormen een deel van zijn leven en het zo verkregene blijft dan ook veel langer in stand. Er zijn weinig kunstmiddelen te noemen om de lichamelijke persoonlijkheid te verbeteren. Ik heb er enkele aangegeven in het begin van mijn betoog.

Hetzelfde mag gelden voor de geest. Iemand, die met het doel om een bepaalde gave te ontwikkelen voortdurend mediteert, contempleert etc., zal over het algemeen wel iets bereiken, maar hij is daarbij zo sterk afhankelijk van de geestelijke processen, die hij daartoe heeft gebruikt, dat hij zonder deze niet spontaan kan reageren. Een mens, die haast instinctief bepaalde begaafdheden gebruikt en daarbij misschien soms eens wat contempleert om te begrijpen wat er op hem inwerkte, zal natuurlijk, snel en altijd op het juiste moment met die krachten kunnen werken.

Iemand, die met alle geweld wil magnetiseren, zal met grote concentratie dit kunnen doen. Indien hij daarbij intens bidt, zal hij misschien zelfs goede krachten kunnen overdragen. Maar alleen de mens voor wie het overdragen van kracht natuurlijk is, dus een deel van zijn wezen, zal altijd - zolang hij over energie of verbinding met bepaalde sferen of met delen van de kosmos beschikt - die kracht a.h.w. spontaan aan anderen kunnen overdragen. Voor deze mens zijn de mogelijkheden practisch niet gelimiteerd. Voor de eerste zijn ze zeer beperkt. Hiermede dient u rekening te houden.

Ontplooiing van de persoonlijkheid kan nimmer het proces zijn van het forceren van bepaalde delen van de eigen ontwikkeling wat kennis, geestelijke krachten of lichamelijke ontwikkeling betreft. Ze zal altijd eerst dan waardevol zijn, indien zij voortvloeit uit het geheel dat men is en altijd rekening houdt met het geheel van het leven dat men leidt. De ontkenning van stoffelijke aspecten is hierbij even schadelijk als het zich slechts daaraan houden.

Ik heb, mijne vrienden, met deze toelichting meen ik voldoende duidelijk gemaakt welke volgens mij de vereisten zijn. Ik heb u gewezen op bepaalde fouten, die nogal eens worden gemaakt. Indien u over de aspecten van de persoonlijkheidsontwikkeling vragen heeft te stellen of indien u mij wilt confronteren met wat volgens u strijdigheden zijn in mijn betoog,

of in mijn leven, zo zal ik u daarover gaarne te woord staan.

--:-

D I S C U S S I E.

- x Gaarne nadere toelichting over het begrip "pluralistische persoonlijkheid".
- Pluralistische persoonlijkheid wil zeggen dat de persoonlijkheid vele facetten heeft. In de menselijke psychologie betekent dit pluralisme dat een deel of delen van de persoonlijkheid zodanig onderdrukt zijn door opvoeding, opgelegde morele waarden of levensomstandigheden, dat zij zich als een tweede persoonlijkheid achter de eerste kunnen manifesteren en deze tijdelijk kunnen verdringen. Wij krijgen dan een verwisseling van persoonlijkheid meestal gepaard gaande met een totaal differente uiting van karaktereigenschappen.
- In geestelijke zin kunnen wij onder een plurale persoonlijkheid nog verstaan: een persoonlijkheid, die ook op vele niveau's gelijktijdig geestelijk bewust is en deze geestelijk bewuste uitingen afwisselend zodanig projecteert, dat hierdoor het stoffelijk voertuig wordt gericht.
- x Wat bepaalt in zo'n persoonlijkheid eigenlijk de eenheid?
- De eenheid wordt voor de mens altijd bepaald door zijn lichamelijke uitingsvorm en de beperking van mogelijkheden daaraan verbonden. In geestelijke zin wordt de eenheid voortdurend bepaald door de gezamenlijke levenswaarde en bewustzijnstendens, die in alle voertuigen gelijk aanwezig zijn, ongeacht de verschillende manieren waarop zij daaraan uitdrukking geven.
- x De tendens, dat is dus niet wat de theosofen noemen een bepaald atoompje (?) dat die eenheid regeert?
- Men kan natuurlijk daaraan allerlei namen geven. Maar als ik zeg "tendens", dan doe ik dit omdat elke mens een eigen afstemming heeft. Door deze afstemming wordt zijn relatie tot de kosmos bepaald en wel in elke sfeer en wereld, vanaf het grof-stoffelijke tot het hoog-goddelijke toe. Dit wil dus zeggen, dat hij vergeleken met anderen een bepaalde richting van streven aanhoudt, die niet permanent en met dezelfde intensiteit wordt aangehouden, maar die wel voor het geheel geldt. En in elk voertuig behorende tot het ego, ongeacht de mogelijkheid dat deze voertuigen zich verschillend ontwikkelen en zich afwisselend in een bepaald voertuig zelfs als heersende persoonlijkheid uitdrukken, blijft deze tendens, deze gerichtheid bestaan. Ik acht haar daarom een van de meest bindende factoren in de persoonlijkheid en meen, dat de tendens op zichzelf de vaste factor is, die in elke persoonlijkheidsontwikkeling gelijk blijvend en bepalend zal zijn voor de totale gerichtheid.
- x U sprak over "macht krijgen over jezelf". Is dit niet net zo iets als jezelf bij de haren omhoog trekken? Kunt u enkele richtlijnen geven om dit te bereiken?
- Om macht te krijgen over uzelf zoudt u zich eigenlijk moeten bezighouden met de verschillende vormen van yoga, die daarvoor een zeer goede discipline hebben. Of als u anders geaard bent, dan kunt u zich bezighouden met de discipline van o.m. de Dominicanen en de Jezulieten. Ook deze is gericht op de beheersing van de persoonlijkheid.

Macht krijgen over de persoonlijkheid betekent dat men door zijn wil bestemt in hoeverre invloeden van het lichaam zelf of vanuit de buitenwereld bepalend zullen zijn voor het eigen gedrag.

Bijvoorbeeld: Ik heb honger. Normalerweise: ik heb honger, ik kan niet verder, ik moet eten. Beheers ik mijzelf, heb ik macht over mijzelf, dan is het: ik heb honger, ik kan echter deze taak nog afmaken, dus zal ik eerst voortgaan en dan eten op het ogenblik dat volgens mij het juiste is. Is dit voldoende duidelijk?

x Dit betekent dus een afstand nemen.

- Ik geloof niet dat je hier kunt spreken van afstand nemen.

Het betekent alleen dat men zich niet door mechanismen en impulsen laat beheersen, maar dat men wat er aan mechanismen en impulsen in het "ik" aanwezig is bewust coördineert, in welk voertuig en in welke sfeer dan ook. Indien deze discipline geestelijk wordt bereikt, zal zij ook in de stof tot uiting komen. Komt men stoffelijk tot deze discipline, dan is het practisch zeker dat ze ook in vele geestelijke voertuigen gelijktijdig wordt bereikt.

x Hier is dus sprake van een dualiteit.

- Er is geen sprake van een dualiteit. Misschien mag ik hier een vergelijking maken.

Als je loopt en je bent geconcentreerd op iets anders, dan lopen je benen als vanzelf. Als je je hebt aangewend om tijdens het lopen je te concentreren op iets anders, dan blijkt dat je gelijkmatiger en langduriger kunt lopen dan als je dit bewust doet. Nu kunt u niet zeggen, dat degene die loopt zijn geest terugtrekt van het lopen, want dit lopen is wel degelijk deel van hetgeen hij wil. Maar in plaats van zich bezig te houden met de mechanische functie en de noodzaak tot lopen, schakelt hij het lopen in als een beheerste factor door gelijktijdig andere waarden te overwegen. Dit is het geheim geweest van verschillende lopers. Zelfs degenen uit Ethiopië, die in de laatste Olympiade grote resultaten hebben behaald, kennen deze techniek. Het is dus zeker geen zuiver geestelijke techniek. Het is geen dualisme. De geest maakt zich niet los van het lichaam, maar ze is in staat zich een doel te stellen en de uitvoering daarvan aan het lichaam over te laten zonder acht te slaan op de verdere behoeften of tekenen, die het lichaam geeft tot op het ogenblik dat deze storend zouden worden voor de uitvoering van de taak.

x U sprak over schillende voertuigen. Welke hiervan zijn permanent te noemen?

- Geen enkel voertuig is permanent te noemen, anders zou het geen voertuig zijn.

x Maakt dat alles niet tot een illusie?

- Alles buiten het werkelijke "ik" dat in het tijdloze bestaat is inderdaad in zekere zin een illusie, ofschoon de illusie slechts is gelegen in het achtereenvolgens registreren van de waarden en factoren, die in het werkelijke "ik" voortdurend en gelijktijdig aanwezig zijn. Maar dit is meer filosofie dan persoonlijkheidsontplooiing, althans voor de mens.

x Zoudt u het begrip "persoonlijkheid" nog eens willen omschrijven?

- Persoonlijkheid: het geheel dat door het wezen zelf als "ik" wordt gedefinieerd, omvattende het geheel van alle kwaliteiten, eigenschappen, fouten, reactiemogelijkheden en gebondenheden en wel in alle werelden, waarin men bewust bestaat of waarin voor het "ik" een bewust bestaan mogelijk is.

x Heb je bij de persoonlijkheid niet een gedeelte dat onbewust is ....

- Voor de mens is een deel van de persoonlijkheid onbewust in de termen van de psychologie. Daarmee wordt uitgedrukt dat een gedeelte van hetgeen tot het weten, het erkennen, van de mens behoort door hem niet

in zijn bewustzijn wordt toegelaten. Het resultaat is dat hij zich een deel van de impulsen, die hem bewegen dus niet meer realiseert. Maar dit betekent niet, dat het onbewust-zijn een afgesloten gebied is, waarin de mens geen toegang heeft. Het is een gebied, waarin hij geen toegang wil hebben. Het is a.h.w. de rommelkast, waarin hij alles opbergt wat hij in zijn volgens eigen opvattingen redelijk en juist geordend denken niet wil toelaten. Maar het is even belangrijk als hetgeen hij in dit denken wel toelaat en als zodanig beïnvloedt het zijn gehele reactie en geheel zijn wezen op precies dezelfde manier. Maar dit is dan in de menselijke psychologie.

Wij kennen soortgelijke verdringingsverschijnselen in de verschillende sferen. Er zijn mensen, die in het licht leven, maar het licht niet willen zien en daarom voor zichzelf in het duister leven.

x Het vinden van een symbool, zoals door u vermeld, is dit hetzelfde proces zoals dit doelbewust wordt gedaan door de noordamerikaanse indianen teneinde een naam te vinden voor zichzelf? Zo ja, vonden deze mensen daardoor een bewustzijnsverruiming in de zin zoals door u naar voren werd gebracht?

- Dit is niet precies hetzelfde. Eén ding is echter zeker: door de verschillende disciplines van vasten en eenzaamheid brengt de mens zichzelf op een andere manier in harmonie met de wereld waarin hij leeft. Ook Jezus trok zich uit zijn openbaar leven terug in een 40-daags vasten op de bergen. Ook voor hem kwam daar een confrontatie met wat wordt omschreven als de duivel, maar wat zeer waarschijnlijk toch wel een deel van zijn stoffelijke persoonlijkheid is geweest.

Wat de indianen deden was echter iets anders. Zij hadden het gevoel verwant te zijn met de natuur. Hun Manitoe's waren natuurkrachten en natuurgoden. Door nu te zoeken naar hun eigen beschermer probeerden zij hun eigen harmonie met een bepaald deel van de schepping in het bijzonder vast te stellen. Zij veronderstelden hierdoor ook kwaliteiten te zullen verkrijgen.

Bijvoorbeeld: Iemand ziet als zijn totembeeld een rennend hert. Dan betekent dit dat ook hij vlug ter been zal zijn. Iets wat in wezen een illusie is, maar wat hem ertoe brengt zich in het bijzonder toe te leggen op het snelvoetig-zijn, zodat hij dit tenslotte eerder en beter bereikt dan de meeste anderen.

Dit zoeken naar een dergelijk totem en ook het zoeken naar een eigen talisman (de samenstelling van de stoffen, die voor hem de harmonie met zowel de Manitoe's, met de levende krachten van de natuur als met de stam en met de aarde uitdrukken) is wederom het scheppen van een symbool. Vergeet echter niet, dat deze symbolen op een geheel andere manier tot stand komen. Zij komen tot stand door een confrontatie - al dan niet bewust - van het eigen werkelijke "ik" met datgene wat dit "ik" voor zich verlangt. Het is hierom dat ik bewust een vergelijking heb gemaakt met het 40-daags vasten van Jezus in de woestijn. Ik wilde u daarmee duidelijk maken dat de droomsymbolen waarover ik sprak niet stammen uit een lichamelijke zwakte en het scheppen van een bijzondere concentratie-toestand, maar dat zij een spontane overdracht zijn van geestelijke belevingen in een orde van grootte, die voor de hersenen niet anders dan in symbolen te vertalen zijn. Er is dus tussen deze beide een aanmerkelijk verschil.

x Er zijn veel mensen die vereenzamen. Heeft dit ergens ook een nuttige kant?

- Ik geloof, dat vereenzamen een fout is van de persoonlijkheid. Iemand, die wezenlijk vereenzaamt, ontkent daarmee zijn verbondenheid met het geheel. Je kunt alleen zijn en toch niet eenzaam, omdat je met je gehele wezen deelneemt aan alle ontwikkelingen. In een dergelijk geval kan het alleen-zijn (wat men soms eenzaamheid noemt, wat het vol-

gens mij niet waarlijk is) dienstig zijn om tot een juister begrip van jezelf en van de wereld te komen; de wereld waarin je leeft zowel als andere werelden, die zich in en door jou uiteten.

Maar als u het heeft over eenzaamheid in de zin van vereenzaming, wat als modewoord in deze tijd is opgedoken aanduidende dat mensen geen contact meer hebben met de wereld of met anderen, dan spreken wij van een isolement, waardoor de mens op den duur de belangrijkheid van alles behalve van zichzelf ontkent. Hierdoor is de behoefte aan zelfbevestiging door de aanwezigheid van anderen veel groter dan normaal. Er ontstaat een lijden, een psychische kwaal a.h.w. Dit is op zichzelf geestelijk niet dienstig. Het geeft geen enkele mogelijkheid tot persoonlijkheidsontplooiing of geestelijke bewustwording. Maar een mens, die - ook als hij geïsoleerd is - geestelijk intens blijft deelnemen aan al wat er gebeurt, al wat er is in de wereld, zal volgens mij door geestelijke verbondenheid vaak zelfs intenser bewust zijn van de ontwikkelingen en veel meer beseffen van de achtergronden daarvan dan de mensen, die er - zoals dat heet - nog midden-in staan.

x Zoudt u mij kunnen zeggen waarom verschillende geestelijke stromingen, die hier op deze wereld gangbaar zijn, tegen het contact zijn door middel van een medium of via séances?

- Ik kan u daarop een antwoord geven, ofschoon ik niet meen dat het past binnen het kader van ons onderwerp. Ik wil u als volgt antwoorden:

Zodra een geestelijk systeem of geestelijke leer gebaseerd is op de afhankelijkheid van de leerling van de leer, zal elke invloed die niet door de leer en de leraren is te controleren worden afgewezen. Wij zien dit in vele gevallen in het begin van pas ontstane godsdiensten en leringen. Ik kan er enkele noemen.

Het christendom. In de eerste christengemeenschappen was mediumschap tijdens de bijeenkomst heel gewoon. Het profeteren en het spreken in talen kwam veel voor.

De Rozenkruisersbeweging. De Rozenkruisers kenden in het begin bepaalde vormen van trance. Zelfs Heindl is een van de voorbeelden van degenen, die in een soort half-trance spraken, reageerden en waarnamen. Wij zien hetzelfde in het begin van de Bahai. Bahaoellah was niet alleen een leraar, hij ging ook in een soort half-trance.

De Mohammedanen. Mohammed fungeert soms duidelijk als medium; later wordt dit als vallende ziekte uitgelegd.

Ali, een van de grote leraren, had perioden dat hij plotseling in slaap scheen te vallen; daarna sprak hij met buitengewone wijsheid.

Hoessein, ook een van de grote leraren, had aanvallen van de z.g. vallende ziekte en vertelde van visioenen die hij in zo'n periode had.

Deze zijn mede bepalend voor zijn leer.

Het zal u duidelijk zijn, dat als we de basis gaan nazoeken, wij altijd weer vormen van mediumschap aantreffen. Of wilt u misschien beweren dat b.v. het Pinkstergebeuren, waarover de christengemeenschap zo veel ophef maakt, dit bevangen worden door de H. Geest, niet een vorm van mediumschap is? Hieruit blijkt dus wel dat aan de wieg van elke esoterische groepering, elke geestelijke leerschool, elke godsdienst zelfs verschijnselen zijn die behoren tot het occultisme en die mede of in hoofdzaak vormen van mediumschap bevatten.

Waarom wijst men deze dan verder af? Dat is heel begrijpelijk.

Er is een systeem, er is een leer, er is een hiërarchie, er is een gezag opgebouwd. Het toelaten van invloeden, die niet gecontroleerd kunnen worden, is een aantasting of een mogelijkheid tot aantasting van die leer, zoals ze wordt uitgelegd door de leraren. Het is een aantasting van een macht, van een gezag. Het verminderd hun betekenis. Zij kunnen

dit niet toelaten en zullen dus dergelijke invloeden afwijzen, tot kwaad verklaren, indien zij ze niet ongedaan kunnen maken. Men zegt in de christelijke gemeenschappen over het algemeen dat het "de duivel" is die spreekt. In bepaalde groepen die het mediumschap, althans het leven in de geest en het voortbestaan in de geest aanvaarden, spreekt men voornamelijk over "dolende geesten", die zich uiteten via mediums. Zo dit het geval is, moet ik zeggen dat het dolen een gelukkige toestand is - voor mij althans.

Kortom, altijd weer zien wij dat men in overeenstemming met de nu geldende interpretatie van de leer probeert elke invloed, die niet controleerbaar is en die niet aan vastgestelde regels zou beantwoorden, térzijde te schuiven. Vaak probeert men in de plaats daarvan dan een innerlijke ontwikkelingsmogelijkheid voor de mens te creëren, waarbij men innerlijk wel mag waarnemen en beleven, maar men in zijn uitingen dan toch weer gebonden is aan algemeen geldende regels en zo aan het gezag onderworpen blijft.

x Wat is dan eigenlijk het verschil tussen mediumschap in trance-toestand en met de ogen open en een spreker, die inspiratief en intuïtief opvangt wat u zegt?

- Het grootste verschil ligt over het algemeen in de mate, waarin de eigen persoonlijkheid mede tot uiting komt. Er zijn vormen van diep-trance, die niet of practisch niet constateerbaar zijn dan alleen door een starende blik. In deze gevallen is tussen de trance, zoals u op dit ogenblik ziet en de trance met z.g. open ogen geen feitelijk verschil. Indien we echter te maken hebben met een inspiratief spreker, dan blijft zijn eigen rede het totaal van zijn uiting vormen en kan daarop corrigerend ingrijpen. Dat wil dus zeggen, dat niet het geheel van het geïnspireerde zal worden weergegeven, maar dat de eigen persoonlijkheid en de eigen voorkeuren mede een stempel zullen drukken op de uiting.

x Terugkerend tot het onderwerp: Waaraan ligt het dat de ene mens een persoonlijkheid is, waarmee ik bedoel dat hij zo exact naar voren komt, en de andere mens zo vaag is dat je zegt: dat is geen persoonlijkheid? Is de een bewuster of.....

- De wijze, waarop u het formuleert, doet mij veronderstellen dat het hier in de eerste plaats een kwestie van overdracht is. De personen, die hetgeen zij willen uitdrukken - emotioneel of verstandelijk - aan anderen weten op te leggen, zijn in de ogen van die anderen natuurlijk persoonlijkheden. Degenen, die de intensiteit van beleven en weten wel met anderen kunnen delen, maar ze niet dwingend opleggen, worden heel vaak beschouwd als doetjes. (Ik hoop, dat het nederlandse idioom hier duidelijk gebruikt is.)

x Is voor een grote groep mensen het begrip individu (persoonlijkheid) zoals ze dat interpreteren juist niet een belemmering om tot belevens van hetgeen zij werkelijk zijn te komen?

- Een vraag waarop ik eêrlijk gezegd geen antwoord weet, omdat bij een exacte beantwoording zou moeten worden gesteld dat het begrip "individu" voor de doorsnee-mens niet de beperking uitdrukt van zichzelf en zijn eigen mogelijkheden, maar over het algemeen de beperking van de rechten en mogelijkheden van anderen. In dit geval zal het natuurlijk niet bijdragen tot verdere bewustwording. Indien echter de begrippen individu, individualiteit, individualisme worden beperkt tot een besef van eigen aansprakelijkheden, verantwoordelijkheden en gebondenheden in het totaal zowel als van het recht om van de eigen mogelijkheden gebruik te maken en zijn eigen inzicht van juistheid aan zichzelf te toetsen, dan zou ik zeggen dat dit in alle gevallen bevorderlijk is voor een vergroting van bewustwording en een ontplooiing van de persoonlijkheid.

x Vindt u het niet merkwaardig dat in het Frans "personne" eigenlijk niemand is?

- Ik geloof, dat u in de eerste plaats hier de franse taal enigszins onrecht aandoet door een afleiding te gebruiken die niet geheel juist is. In de tweede plaats meen ik, dat iemand die zich volkomen bewust is van zichzelf in de ogen van zijn medemensen inderdaad vaak niemand zal zijn, omdat hij niet meer het verlangen kent om anderen te beheersen en hun zijn wil op te leggen. Een groot gedeelte van zijn gedragingen zullen vaak door anderen worden beschouwd als uitingen van dienstbaarheid. U weet: mensen menen degenen, die hun diensten bewijzen te mogen minachten.

Mag ik aannemen dat hiermede ons uitwisselen van gedachten ten einde is gekomen? Dan mag ik nu voor u gaan sluiten. U zult het mij vergeven, als ik probeer beknopt te blijven.

Ontwikkeling en ontplooiing van de persoonlijkheid is iets wat niet gemeten kan worden met menselijk maatstaven. Iemand, die dom is in de ogen van zijn medemensen, kan innerlijk een grote wijsheid en een grote integratie met de kosmos bezitten. Iemand, die in de ogen van de mensen zeer wijs is, kan misschien vele uiterlijke vormen van wijsheid beheersen, zonder daarbij de innerlijke verbondenheid te kennen, waardoor deze pas een actieve factor wordt in het persoonlijk leven en van de kosmos. Wij mogen dus de ontplooiing van de persoonlijkheid niet aan de menselijke maatstaven en kenmerken binden. Evenmin kunnen en mogen wij bepaalde innerlijke en geestelijke belevingen onderwerpen aan de maatstaven van een menselijke logica of techniek. Zij behoren niet daartoe. Zij hebben hun betekenis in en voor het "ik", niet in en voor de wereld in meer technische zin.

Ik geloof, dat men als mens in zijn ontplooiing moet begrijpen, dat aangezien men leeft zonder te weten hoe men leeft en toch alle vormen van het leven weet te genieten en te gebruiken om daaruit voor zich een besef te vormen, men dit ook ten aanzien van geestelijke waarden dient te doen. Het lijkt mij onjuist dat men eerst de verklaring wil hebben voor bepaalde innerlijke geestelijke belevingen, voor bepaalde processen en z.g. begaafdheden, voordat men deze gebruikt. Als kind vraag je je ook niet af wat slapen is; je doet het. Als mens eet je. Je vraagt je niet af: waarom eet ik? Waarom eet ik dit en dat niet? Je eet. Maar je hebt je voorkeuren. Op deze wijze kun je over het algemeen jezelf redelijk goed in stand houden. Ik meen, dat je dit ook geestelijk zult moeten doen.

Ook geestelijk heb je bepaalde mogelijkheden, bepaalde voorkeuren, bepaalde gaven, bepaalde dingen die zich eenvoudig spontaan in je schijnen te openbaren. Je moet die evengoed aanvaarden als de lichamelijke ontwikkelingen. Ik heb maar zelden een mens meegemaakt, die zich afvroeg waarom hij vandaag zo mat was, terwijl hij gisteren zo levenslustig was en waarom hij diezelfde avond opnieuw levenslustig begint te worden. Waarom zou men zich dan wel gaan afvragen waarom men toch op het ene ogenblik innerlijk geestelijk zulke hoge erkenningen heeft en het volgende ogenblik zo laag bij de grond is.

Het zijn natuurlijke ritmen. Deze ritmen moet je aanvaarden. Je moet het gehele voertuig met alle geestelijke en stoffelijke waarden erbij aanvaarden, met zijn impulsen en tendensen en daarin het bewustzijn vinden, waaruit althans een redelijke en gedeeltelijke beheersing van de gerichtheid van die tendensen bereikt kan worden.

Ontplooiing van de persoonlijkheid bestaat niet uit ontkenning van bepaalde delen van wat je bent en wat je doet. Verwerping van bepaalde delen van het leven is zelfs dwaasheid. Er zijn mensen, die de

normale bezigheden die tot voortplanting leiden menen te moeten afkeuren als zijnde absoluut schadelijk voor de geestelijke bewustwording. Maar zonder deze zou er geen mens zijn, die tot geestelijke bewustwording zou komen, zodat hun stelling op z'n minst genomen kolderiek is.

Er zijn mensen, die beweren dat het ontkennen van al wat je lekker en leuk vindt alleen maar dienstig kan zijn om te voeren tot een grotere verinnerlijking. Over het algemeen echter zijn ze zodanig gefrustreerd, dat ze niet in staat zijn te komen tot werkelijke innerlijke bereikingen en erkenningen. Je moet niet jezelf en je wereld beperken, maar je moet leren in jezelf datgene wat voor jou op dit ogenblik het belangrijkste is de voorkeur te geven en daarbij niet alleen uit te gaan van zuiver lichamelijke factoren, maar alle innerlijke geestelijke factoren mede een rol te laten spelen.

Sentimenten zijn in vele gevallen ten aanzien van de wereld niet erg belangrijk. Sentimenten betekenen slechts een oriëntatie van jezelf tegenover de wereld. Handel dan niet volgens de sentimenten, maar probeer de oriëntering te begrijpen en die te toetsen en waar te maken. Dan kom je verder.

De ontplooiing van de persoonlijkheid is gebaseerd op de aanvaarding van wat je nu bent, op de aanvaarding van al wat je hebt gedaan, op de aanvaarding van al wat achter je schijnt te liggen. Alleen aanvaardende wat je nu bent, stelt je in staat om je bewust te worden van wat toekomst lijkt, maar wat in wezen ook de essentie van het ego betekent.

Ik meen, dat ik met deze weinige woorden nogmaals heb verduidelijkt dat de ontplooiing van de persoonlijkheid niet is gelegen in beperking zonder meer, in binding aan bepaalde scholen, bepaalde leerstellingen of wat u dan ook daarvoor zou willen gebruiken. De ontplooiing van de persoonlijkheid is gebaseerd op de erkenning van wat je bent, het beheersen van jezelf, zodat je de belangrijkste factoren volgens eigen besef voortdurend kunt laten prevaleren. En ten slotte betekent het ook:

- a. het vrijelijk erkennen van de zelfs niet redelijke erkenningen en tendensen, die in je ontstaan als deel van de geest;
- b. het gebruikmaken van de symboliek, die in dromen of op een andere wijze tot je komt om dit zo bij de gratie van je eigen persoonlijkheid te vergroten en het geheel van de kracht en de verbondenheid met de kracht van het Al voor jezelf groter te maken.

Indien mijn lezing slechts tot het begrip van de noodzaak om op deze wijze te reageren zou hebben bijgedragen, dan acht ik haar geslaagd. Ik hoop, dat u deze mening met mij zult delen.

:--:~: